

творчої пізнавальної праці. А використання різних методичних прийомів («Зацікав», «Біохімічна загадка», «Інтерактивна мозаїка», «Відкритий мікрофон», «Біохімічна задача», «Фішбоун», «Біохімічний практикум», «Пізнаю нове – пізнаю себе», «ЗаХід», «Колесо знань») сприяє вирішенню багатьох методичних завдань. Перш за все, більш ефективному оволодінню системою природничих знань, а головне – навичками критичного мислення. На інтегрованих уроках біології, екології, хімії основну увагу слід зосередити на розв'язуванні проблемних запитань, завдань, ситуацій, задач, проблематизації змісту, дискусії, дослідницькій, колективній діяльності для критичного сприйняття проблем та протиріч.

Висновок і перспективи подальших розвідок: Проблема потребує повного вивчення та аналізу дидактичних можливостей інтегрованих уроків і дослідження дидактичних умов їх використання у вивченні природничих дисциплін (біології, екології, хімії). Такий підхід може стати основним інструментом для формування природничо-наукової картини світу та природничо-наукової компетентності, що складають ядро знань про природу. Не менш важливим є потенціал інтегрованих уроків для вдосконалення розумових операцій, вироблення навичок логічного структурування, розвитку навичок критичного мислення здобувачів освіти.

Література

1. Кириленко Н.І. Метод Едварда де Бона «Шість капелюхів мислення» як засіб розвитку критичного мислення школярів на уроках біології .Освіта, наука та виробництво: розвиток та перспективи: матеріали IV Всеукраїнської науково-методичної конференції, м. Шостка, 18 квітня 2019 року. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 206 – 210.
2. Клочко А. Інтегрований підхід як сучасна форма організації навчального процесу. *Science and Education a New Dimension*. 2013. Vol. 1. P. 85-97. URL: https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/klochko_a_integrated_approach_as_a_modern_form_of_learning_process.pdf
3. Лисицька О. О. Бінарні уроки як шлях реалізації інтегрованого навчання .*Таврійський вісник освіти*. 2015. № 2(1). С. 231-236. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2015_2%281%29__43.

УДК 378. 14

Ліпкевич О. Б.

викладач англійської мови,
КЗ ЛОР «Бродівський фаховий педагогічний
коледж імені Маркіяна Шашкевича»
lipkevycholha@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПРОФЕСІЙНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Стрімкі глобальні соціальні та економічні зміни, які відбуваються в останні десятиліття в сучасному суспільстві, вимагають інтенсифікації

впровадження інноваційних технологій навчання у професійній підготовці вчителя. Свої корективи вносить і пандемія Covid-19, що змушує повністю переосмислити форми навчання, які вважалися традиційними і доволі результативними ще декілька років тому. Навчальний процес має бути трансформованим та адаптованим до тимчасових вимушених соціальних обмежень, але не може втратити своєї значущості у формуванні творчого конкурентоспроможного педагога.

Постановка проблеми. Сьогодні у практиці навчальних закладів різних рівнів успішно застосовуються змішані форми навчання. Дистанційна освіта уже стає цілком типовою формою здобуття знань, умінь та навичок за умов соціальної ізоляції. Перед викладачами та студентами відкриваються нові можливості використання ресурсів Інтернету, інтерактивних форм взаємодії онлайн. Що ще кілька років тому вважалось інноватикою, – сьогодні стає узуальним, життєво необхідним. Оскільки інновації передбачають зміни, оновлення в плані створення нового або пристосування вже відомого до нових умов, то визріває проблема глибшого дослідження і переосмислення використання інноваційних педагогічних технологій у навчанні молодих вчителів в умовах змішаного навчання.

Постановка завдання. Метою пропонованого дослідження є розгляд теоретичних засад впровадження інноваційних педагогічних технологій у процес навчання майбутнього педагога. Завданням – розкрити сутність та дидактичні можливості використання інноваційних педагогічних технологій у вивченні іноземної мови в умовах змішаного навчання.

Виклад основного матеріалу. Проблемам педагогічної інноватики присвячені праці Н. А. Анісімова, С. А. Богданова, Л. Д. Гирьової, К. В. Годлевської, С. У. Гончаренко, Ю. В. Громико, І. М. Дичківської, Т. Г. Калюжною, М. В. Кларина, Ю. М. Кобюк, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, А. А. Орлова, Щ. І. Огієнко, Ю. Л. Радченко та ін.

Поняття «*інновація*» походить від англійського слова «novation», що означає нововведення, заміну чогось новим. Інновацією в педагогіці вважають «нововведення, зміни, оновлення, що характеризують цілеспрямовану діяльність по створенню, освоєнню, використанню і поширенню нововведень, є процесом і результатом наукових пошуків, передового педагогічного досвіду окремих вчителів і колективів [...], де вчитель може виступати творцем інновацій, дослідником, користувачем і пропагандистом нових педагогічних технологій, теорій і концепцій» [5, с. 12].

Інновацією в освіті вважається процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно іншого стану [4, с. 338].

Поняття «*педагогічної технології*» визначається У. С. Гончаренко як «системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання й засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти» [2, с. 331].

О. В. Волошина педагогічні інноваційні технології розглядає як якісно нову «сукупність форм, методів і засобів навчання, виховання й управління, яка дає суттєві зміни в результат педагогічного процесу» [1, с. 29]. Варто погодитись із думкою більшості науковців, що реалізація педагогічних інноваційних технологій робить процес формування професійно мобільного педагога організованим, керованим, з передбачуваними позитивними результатами.

Пропонуємо розглянути поняття «дистанційне навчання» та «змішане навчання». На думку В. М. Кухаренка, *дистанційне навчання* – це сукупність педагогічних технологій, що базується на принципах відкритого і комп'ютерного навчання та активних методах навчання у спілкуванні в інформаційно-освітньому просторі, для організації освіти користувачів, розподілених у просторі і часі [6, с. 11]. У час карантинних обмежень найефективнішим виявився змішаний тип навчання. Процес навчання, за якого традиційні технології навчання поєднуються з інноваційними технологіями електронного, дистанційного та мобільного навчання, називають «*змішаним навчанням*» (blended learning) [7, с. 89].

У посібнику з інноваційних педагогічних технологій за загальною редакцією О. І. Огієнка [5] розглядається низка технологій, застосування яких є актуальним в умовах змішаного навчання: проєктні, інтерактивні, ігрові, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні, дослідницькі, технології критичного мислення та технологія кейс-стаді.

Специфіка предмету Іноземна мова у фахових педагогічних закладах освіти вимагає використання цілої низки інноваційних педагогічних технологій. В умовах змішаного навчання найефективнішою виявилася інформаційно-комунікаційна технологія. Не секрет, що без ІКТ забезпечити результативність навчального процесу під час карантинних обмежень неможливо. Широке використання електронних освітніх платформ та різного роду сервісів, на зразок Zoom, Google meet, Google classroom, Classtime, забезпечило швидкий зворотній зв'язок з обома сторонами навчального процесу, синхронне проведення занять в режимі відео конференцій. Мультимедійні технології залишаються й актуальними під час очного навчання. Інформаційно-комунікаційні технології надають навчанням рис інтерактивності. До того ж, за останній пандемічний рік можна простежити зростання рівня медіаграмотності як і студентів, так і викладачів навчальних закладів.

Технологія «критичного мислення» успішно себе реалізовує як і під час дистанційного, так і змішаного навчання. Адже студент має справу з великим об'ємом інформації, що ще не є знанням. Щоб набути знань, студенту необхідно вміти осмислювати, розуміти, аналізувати інформацію. Викладач завжди може створити ситуацію на занятті, яка б спонукала студента до самостійного виведення висновків, знаходження рішення.

Технологія «проблемного навчання» є однією з найактуальніших у методиці навчання іноземної мови. Проблемні ситуації спонукають до говоріння з використанням різних мовних засобів.

Ігрові технології набули широкого використання у практиці навчання іноземної мови. Використання різних видів навчальних лексичних та граматичних, рольових ігор сприяють міцнішому формуванню мовних та мовленнєвих навичок.

Отож бачимо, що в сучасних умовах суспільних викликів перед викладачем стоїть проблема вибору найактуальніших інноваційних педагогічних технологій, які б могли забезпечити якість та ефективність різних форм навчання, сприяли б формуванню конкурентоспроможного фахівця, відкритого і готового до інноваційної педагогічної діяльності.

Література

1. Волошина О. В. Педагогіка інновацій у вищій школі: навчально-методичний посібник. Вінниця, 2014. 161 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник [Текст]. К.: Академвидав, 2004 352 с. (Альма-матер).
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. К.: Хрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Інноваційні педагогічні технології: посібник / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, К. В. Годлевська, Ю. М. Кобюк. К., 2015. 314 с.
6. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс: навч. посібник / за ред. В. М. Кухаренко, 3-є вид. / В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко, Н. Г. Спротенко. Харків: НТУ«ХПШ», «Торсінг», 2002. 320 с.
7. Рашевська Н. В. Змішане навчання як психолого-педагогічна проблема. *Вісник Черкаського університету*. Випуск 191. Частина IV. Серія «Педагогічні науки», 2010. С. 89–96.

УДК 378.046

Локшина О.І.

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України
olena.lokshyna@gmail.com

ВЧИТЕЛЬСТВО В ЄВРОПІ: ІННОВАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Пандемія COVID-19 трансформувала усталену впродовж століть модель організації освіти. Перехід від очного до дистанційного і змішаного форматів навчання актуалізував роль вчительства у забезпеченні учнів якісною освітою на засадах рівних можливостей. Усвідомлюючи важливість місії вчителів Європейський Союз (ЄС) докладає зусиль для посилення значущості вчительської професії. Метою дослідження є осмислення інноваційних орієнтирів ЄС щодо розвитку вчительства для України.